

nými příkazy o jejich žalobách na odpůrce podaných a právoplatností jich. Rovněž správně vyhověl rekursní soud odporu z toho důvodu, že ohrožená strana neosvědčila tvrzené nebezpečí, které ji ve smyslu druhého odstavce § 379 ex. ř. hrozilo v době, kdy se domáhala prozatímního opatření. Podle tohoto zákonného ustanovení jest tu řečené nebezpečí, je-li pravděpodobno, že by bez prozatímního opatření odpůrce poroucháním, zničením, zatajením nebo zavlčením majetkových kusů, zcizením nebo jiným nakládáním s předměty svého jmění, zvláště úmluvami učiněnými o tom s jinými osobami zmařil nebo značně stížil dobytí peněžité pohledávky ohroženého. Takové nebezpečí není v tomto případě osvědčeno, ba ani tvrzeno tím, že odpůrce prodal ze svého dobytka dva voly, když nebylo ani tvrzeno, že se prodej ten stal překročením mezi řádného provozu hospodářství.

Čís. 8185.

Formy notářského spisu jest třeba i pro předběžnou úmluvu o smlouvě, jež vyžaduje ku své platnosti formy notářského spisu.

Nebyla-li smlouva, k jejíž platnosti se vyhledává forma notářského spisu, sepsána v této formě, nelze se napotom domáhati na smluvníku, by podepsal notářský spis o smlouvě té.

(Rozh. ze dne 28. června 1928, Rv II 659/27.)

Žalovaný manžel odepřel podepsati notářský spis, jímž měl podle předběžné dohody žalující manželce postoupiti část svého majetku. Žaloba manželky, by žalovaný byl uznán povinným podepsati notářský spis, byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolacím soudem z těchto důvodů: Zpravidla nevyžaduje se podle platného práva (§ 883 obč. zák.) k žalovatelnosti dovolených úmluv určité formy. Jsou však případy, v nichž smlouva stává se právoplatnou, tedy i žalovatelnou teprve, když byla zachována určitá forma buď zákonem výslovně předepsaná, buď shodnou vůlí stran vymíněná. Sporná smlouva patří k onomu druhu. Neboť podle § 1 zák. ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., poněvadž jde nesporně o kupní smlouvu mezi manžely, jest platnost její závislá na zřízení notářského spisu. Tato forma nebyla podle souhlasného přednesu stran zachována a nemohl tedy vzniknouti pro žalovaného závazek, jehož splnění mohlo by na něm býti vymáháno soudně. I kdyby snad šlo jen o úmluvu příští smlouvy, bylo by k její platnosti třeba formy předepsané pro takovou příští smlouvu. Vývody odvolání nejsou s to, by tento správný názor zvrátily. Nelze přisvědčiti názoru, že šlo o zvláštní smlouvu mezi stranami, podle níž se zavázal žalovaný podepsati notářský spis. Podepsání, to jest zřízení notářského spisu, nebylo předmětem smlouvy, nýbrž jen podmínkou vyžadovanou zákonem k platnosti smlouvy, jejímž předmětem bylo odstoupení jedné třetiny majetku žalovaného manžela žalující manželce za úplatu tam uvedenou. To přiznává odvolání samo, pravíc dále, že podepsáním informace vzal žalovaný na sebe povinnost k odstupu. Podpis notářského

spisu založil by přirozeně závazek žalovaného, jak jest v obsahu jeho uveden, takže žalobní prosba o splnění závazku podepsáním notářského spisu jest v podstatě prosbou o splnění závazku v něm obsaženého a jest obcházením zákonného ustanovení. Na tom nemění nic okolnost, že listiny té bylo třeba také ke knihovnímu vkladu práva vlastnického, poněvadž k tomu bylo třeba podle § 424 obč. zák. v první řadě platné smlouvy jako jeho důvodu. Nesprávným jest též názor odvolatelky, že kdyby stanovisko prvního soudu bylo správným, žádná smlouva mezi manžely nemohla by se státi před podpisem notářského spisu. Této formy je třeba jen k platnosti smluv v zákonném místě nahoře uvedeném výslovně jmenovaných, kdežto jiné smlouvy jsou žalovatelný i bez jejího zachování. Ani poukaz na soudní smír není příléhavým, poněvadž jednak v souzeném případě o něj nejde, jednak nenahrazuje ani soudní smír zákonný požadavek notářského spisu, což i praxe všeobecně uznává. Pokud odvolání poukazuje na vkladní listiny potřebné k převodu nemovitostí, jest jen podotknouti, že listin těchto není třeba, když nebylo výslovně umluveno, že smlouva teprve zřízením listiny má se státi hotovou k platnosti smlouvy, která tvoří důvod práva, k jehož nabytí jest ještě třeba knihovního zápisu, nýbrž jen ke knihovnímu provedení, a že proto také tento požadavek knihovního zápisu může býti nahrazen výrokem soudním. Vždy však jest třeba, by tu byla buď ústní, buď písemní pravoplatná smlouva, čehož však v případě, který jest předmětem tohoto sporu, nebylo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud zcela správně dovodil, že postupní smlouva, o níž v tomto sporu jde, jest smlouvou, k jejíž platnosti jest podle § 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. třeba formy notářského spisu, a že nešlo o zvláštní samostatnou úmluvu, pokud se žalovaný podle dohody v kanceláři Dr. S-a prý ujednané zavázal podepsati notářský spis určitého obsahu. Stačí dovolatele odkázati na důvody napadeného rozsudku, v němž správně jest dovoděno, že při slibu, podepsati notářský spis, nešlo jen o úkon, záležející ve vlastnoručním vypsání jména a příjmení žalovaného na připravené listině, nýbrž o to, aby podepsáním notářského spisu pravoplatně byl založen závazek žalovaného. Otázkou, zda úprava majetkových poměrů při rozvodu má se dít notářským spisem, netřeba se tu vůbec obírat, ježto tu o takový případ nejde. Pro tento spor stačí, že nebyla ve formě notářského spisu vyhotovena smlouva, ač této formy bylo třeba k platnosti právního jednání. Již soud první stolice správně poukázal k tomu, že smlouva, jež měla býti vyhotovena, byla buď smlouvou trhovou, měla-li totiž žalobkyně vskutku zaplatiti 20.000 Kč jako hodnotu odstoupeného majetku, anebo smlouvou darovací, neměla-li žalobkyně žalovanému ničeho platiti a byla-li ona hodnota udána na př. jen jako základ pro vyměření poplatků; v obojím případě jde o smlouvu, k jejíž platnosti jest podle zákona třeba formy notářského spisu.